

Національний
транспортний
університет

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Дні занять, час занять, аудиторія: будуть доступні згідно розкладу за посиланням <http://www.ntu.edu.ua/studentam/rozklad/>

Кафедра Господарського та транспортного права

Лекції проводить

Доцент кафедри господарського та транспортного права Вітко Олександр Юрійович

Контактна
інформація

pacta1@gmail.com
телефон кафедри у форматі: відсутній

Адреса, номер
аудиторії

м. Київ, пр-т Володимира Івасюка, 2, ауд. 100

Час консультацій

Семінарські / практичні / лабораторні заняття проводить

Доцент кафедри господарського та транспортного права Вітко Олександр Юрійович

Контактна
інформація

pacta1@gmail.com
телефон кафедри у форматі: відсутній

Адреса, номер
аудиторії

м. Київ, пр-т Володимира Івасюка, 2, ауд. 100

Час консультацій

Анотація дисципліни

Воєнні і військові злочини мають по-суті різну правову природу, хоча й співзвучні.

Воєнний злочин – це загалом вчинення особою порушення норм міжнародного права збройних конфліктів (міжнародного гуманітарного права).

Військовий злочин – це вчинення військовослужбовцем порушення порядку несення військової служби. Хоча такі злочини можуть бути вчинені і під час війни, тобто збройного конфлікту.

Кримінальна відповідальність за воєнні злочини має низку різних аспектів. Перше – це внутрішній аспект, друге міжнародний аспект. Як у Кримінальному кодексі України, так і в міжнародному праві передбачено відповідні воєнні злочини, що створює потребу більш детального вивчення всіх аспектів національного та міжнародного рівнів притягнення до відповідальності за вчинення воєнних злочинів.

Саме в рамках цієї дисципліни розглядаються аспекти кримінальної відповідальності за воєнні злочини на національному і на міжнародному рівнях.

Виклики сьогодення, а саме російська збройна агресія проти України створюють необхідність вивчення цієї дисципліни студентами, адже воєнні злочини стали для нашої держави

не чимось таким, що існує в теорії і деє далеко, а стали реаліями нашого життя. Правоохоронці України мало не щодня фіксують, реєструють, розслідують численні воєнні злочини, а також збирають матеріал для притягнення винних осіб на міжнародному рівні за воєнні злочини. Суди України здійснюють правосуддя щодо воєнних злочинів.

Україна ратифікувала Римський статут Міжнародного кримінального суду і тому наші правоохоронці залучені до притягнення винних осіб за вчинення кримінальних правопорушень й на міжнародному рівні.

Знання, здобуті під час вивчення цієї дисципліни необхідні для українських правоохоронців та правників, адже така потреба продиктована подіями, що відбуваються в нашій державі сьогодні. Крім того, після завершення цієї війни, потреба у спеціалістах у сфері відповідальності за воєнні злочини не відпаде, адже такі злочини не мають строків давності.

Таким чином, наразі постає особлива необхідність у вивченні даної дисципліни для студентів, адже нинішні події в державі створюють потребу у кваліфікованих спеціалістах, які мають знання у сфері відповідальності за вчинення воєнних злочинів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є положення права щодо притягнення до відповідальності за вчинення воєнних злочинів.

Міждисциплінарні зв'язки:

Попередньо вивчають: «Теорія держави і права».

Паралельно вивчають: «Кримінальне право».

Послідовно вивчають: «Адміністративне право та процес».

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Перша частина

Тема 1. Загальнотеоретичні аспекти кримінальної відповідальності за воєнні злочини

1. Історичне становлення правового регулювання кримінальної відповідальності за воєнні злочини.
2. Джерела (форми) правового регулювання кримінальної відповідальності за воєнні злочини.
3. Співвідношення міжнародного права та законодавства України в контексті кримінальної відповідальності за воєнні злочини.

Тема 2. Поняття і види воєнних злочинів, кваліфікація воєнних злочинів. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність

1. Визначення поняття воєнних злочинів.
2. Види воєнних злочинів.
3. Кваліфікація воєнних злочинів.
4. Обставини, що виключають кримінальну відповідальність.

Тема 3. Ознаки воєнних злочинів

1. Поняття та сутність складу воєнних злочинів.
2. Об'єкт та об'єктивна сторона воєнних злочинів.
3. Суб'єкт і суб'єктивна сторона воєнних злочинів.

Модуль 2. Друга частина

Тема 4. Воєнні злочини за законодавством України

1. Жорстоке поводження з військовополоненими або цивільним населенням.

2. Вигнання цивільного населення для примусових робіт.
3. Розграбування національних цінностей на окупованій території.
4. Застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом.
5. Незаконне переміщення або депортація дитини, невинуватена затримка репатріації дитини, вербування або використання дитини для участі у збройному конфлікті, воєнних (бойових) діях.
6. Інші порушення законів та звичаїв війни.

Тема 5. Воєнні злочини за міжнародним правом

1. Сутність воєнного злочину за міжнародним правом.
2. Види воєнних злочинів за міжнародним правом.

Тема 6. Притягнення до відповідальності за воєнні злочини за міжнародним правом

1. Загальні принципи міжнародного кримінального права.
2. Розслідування та кримінальне переслідування за воєнні злочини.
3. Судовий розгляд щодо воєнних злочинів в Міжнародному кримінальному суді.
4. Оскарження та перегляд судових рішень щодо воєнних злочинів в міжнародному праві.

Методи контролю:

- тестовий контроль;
- письмові контрольні роботи;
- співбесіда за матеріалами розглянутої теми;
- письмове фронтальне опитування здобувачів вищої освіти на початку чи в кінці лекції;
- фронтальне, індивідуальне та комбіноване усне опитування;
- експрес-контроль;
- перевірка виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – залік в усній формі.

Джерела для вивчення дисципліни –

1. Електронний ресурс бібліотеки НТУ <http://lib.ntu.edu.ua/catalog/login.html>

Оцінювання

Підсумкова оцінка вивчення дисципліни розраховується з використанням таких категорій

Контроль протягом семестру							Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3 (ІЗ)		
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6			

Для денної форми здобуття вищої освіти: - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного опитування, дискусійного обговорення теми заняття, проблемних питань тощо за підсумком вивчення всіх тем в межах одного модуля, з урахуванням опрацювання питань тем, які виносяться на самостійну роботу) – до – 15; - поточні контрольні роботи (перевірка засвоєння теоретичного матеріалу в межах одного модуля) – до 5; - модульна контрольна робота № 1 – до – 10; - модульна контрольна робота № 2 – до – 10.	Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом	40	100
Для заочної форми здобуття вищої освіти: - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного опитування, дискусійного обговорення теми заняття, проблемних питань тощо за підсумком вивчення всіх тем в межах дисципліни з урахуванням опрацювання питань тем, які виносяться на самостійну роботу) – до – 20.	Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом		

Критерії оцінювання: Додаток 1 до Положення про організацію освітнього процесу у Національному транспортному університеті

http://vstup.ntu.edu.ua/pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protsestu.pdf

Політика несвоєчасного проходження контрольних заходів.

Поточний та підсумковий контроль проводяться згідно з графіком освітнього процесу та встановленими Науково-методичною радою НТУ графіками. У випадку неявки здобувача вищої освіти на підсумковий контроль з поважних причин можливе індивідуальне проведення контролю в узгоджений з викладачем термін за наявності дозволу деканату факультету / директорату інституту. Повторне складання екзамену у випадку отримання незадовільної оцінки допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету / директором інституту.

При поданні індивідуального завдання пізніше встановленого терміну без поважної причини оцінка буде знижена на 10 %. Технічні проблеми (поломка обладнання, проблеми з друком) не є поважною причиною для несвоєчасного подання індивідуального завдання.

Політика перескладання. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів підсумкового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Повторне проходження підсумкового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не допускається.

Політика відвідування та / або активності. Відвідування навчальних занять є обов'язковим для здобувача освіти. Невиконання здобувачем освіти завдань, що визначені індивідуальним навчальним планом практичних/семінарських/лабораторних занять, через відсутність на заняттях є підставою для прийняття рішення про недопущення до підсумкового контролю. За рішенням декана факультету / директора інституту передбачається надання можливості виконати пропущені завдання за індивідуальним графіком (але не пізніше, ніж до завершення підсумкового контролю).

Академічна доброчесність: http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennyanu_dobroch.pdf

Порушеннями академічної доброчесності є:

- академічний плагіат;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- неправомірна вигода;
- хабарництво.

При проходженні контролю (поточного або підсумкового) особа, яка проходить контроль, не має права використовувати будь-яку зовнішню (сторонню) допомогу. Якщо оцінювач підозрює особу, що проходить контроль, у використанні недозволених допоміжних засобів, він має право запропонувати їй вчинити дії, які б спростували підозру. У разі відмови від вчинення дій зі спростування підозри, списування, використання недозволених допоміжних засобів чи зовнішньої допомоги (обману) результат оцінюється як «незадовільно».

Поведінка в аудиторії. Ноутбуки та портативні пристрої можна використовувати **ВИКЛЮЧНО** з навчальною метою за вказівкою викладача. Неправомірне використання ноутбуків чи портативних пристроїв вважатиметься порушенням дисципліни, викладач має право ініціювати дії з унеможливлення їх використання.

В аудиторії забороняється вживання їжі, напоїв (за винятком води). Здобувачі вищої освіти та викладачі повинні дотримуватися етичних норм поведінки.

Здобувачам вищої освіти з обмеженими можливостями або особливими потребами слід до початку семестру звернутися до деканату факультету / директорату інституту та обговорити питання організації навчання.

При виникненні у здобувача вищої освіти проблем зі здоров'ям, які можуть заважати навчанню, слід звернутися до медичного закладу та повідомити про це деканат факультету / відповідний підрозділ інституту.

Скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій в рамках освітніх програм здобувачі можуть надсилати на електронну адресу general@ntu.edu.ua або скористатися скринькою довіри, яка розміщена при вході в університет.

Електронна скринька для звернень до психологічної служби: philosophy@ntu.edu.ua.

Канали зв'язку з розробником силабуса:

електронна пошта paeta1@gmail.com
 телефон кафедри у форматі: відсутній

Рекомендована література:

1. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна, Харків, 2021. 768 с.

2. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності) : підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. – Харків : Право, 2019. – 440 с.